

נספח מספר 1: קטעים מתוך דבריו של אביו מדינה בראיון לרינו צור, מתוך הסרט "שחור" – חייו ומותו של זוהר ארגוב, 1988

חלק א': קודם כל אני לא ידעתי מה "מזרחי" אין מושג כזה במציאות שנקרא "זמר מזרחי". זו המצאה אשכנזית, של מי שתייגו את זה. בגלל הבורות שלהם במוזיקה של ארץ ישראל, ולפעמים גם מתוך רשעות. אחרי שאספר מאיפה באתי ומה עברתי, תבינו שכל קשר ביני ובין מוזיקה מזרחית מקרי בהחלט. ובכל זאת, למה קוראים לי "מלך הזמר המזרחי"? בגלל אותם מוטיבים מזרחיים שישנם במוזיקה שלי.

סבתא של אמא שלי הגיעה לארץ ב-1906. מתימן. אבי עלה מתימן ב-1940... היה ביבניאל... בכינרת... אצ"ל... לח"י... הגנה... פלמ"ח. כמו כולם שבנו את הארץ הזאת. אמא היתה חיילת בצבא, מעורה בחיים קהילתיים, דיברה גרמנית שוטף, ספניולית, היא גרה בשכונה הגרמנית ודיברה ערבית, יידיש.

השירה התימנית זה מכיוון אבא שלי. הוא היה איש דתי והיתה לו להקה שהיה מופיע איתה בשמחות... האמת שהתחלתי לכתוב בסגנון שלי רק בזכות בועז שרעבי.

לא העזתי לכתוב שירים לתקשורת ההמונית לפני כן. הרגשתי שאני מוציא דברים שהם לא כל כך תואמים את מה שמשודר ברדיו. ברדיו רוב השירים היו אז בגוון של מלודיה רוסית, בלי צבע מזרחי. וכשהתיישבתי לכתוב דברים תמיד היה בזה איזה מוטיב מזרחי, תימני. אז חשבתי שאני לא מלחין טוב...למה לא טוב?

כי אני לא טוב, אני לא מתאים לסגנון הישראלי... וכל דבר שקשור בצבע המזרחי נתפס אז גם בעיני כמשהו לא ישראלי, לא מתאים. זאת אומרת אני תפסתי את עצמי לא מתאים. עד ששמעתי ברדיו את בועז שרעבי שר את "פמלה"... אה, הוא מתבטא בדיוק כמוני... זה בדיוק מה שאני רוצה להוציא. אם הוא קיבל לגיטימציה, כל הזמר הזה לגיטימי.

...פתאום בא איזה קטנצ'יק אחד שקוראים לו אביו מדינה, וטוען שהוא ישראלי על אף שיש למוזיקה שלו צלילים מזרחיים. פתאום הוא בא ואומר לנו שישראל לא יכולה להיות מנותקת מצליל מזרחי, כי ישראל מורכבת גם ממזרח וגם ממערב. אם אתה ישראלי, חייב להיות כך גם זה וגם זה. אם יש בכך רק אחד מהצדדים אתה לא ישראלי.

...למה אתה קורא לי מזרחי? כי זה מפריע לך? כי יש לך אילו דעות קדומות בקשר למזרח? יש לך איזו התנגשות רגשית בהקשר למלחמה שיש בינינו לבין הערבים, ואנחנו באנו ממדינות האסלאם? או בגלל שאתה רוצה עוד פעם להגיד, כמו שכתוב בספרי ההיסטוריה, שאתם בניתם את המדינה. אתם הציונים, ואנחנו (רק) עלייה משיחית?

...הדור שלי זה דור של התחלת ההתפכחות.

גם התרבות היהודית שלנו נשכחת. הרי אחינו בני אשכנז, הייתה להם תרבות יהודית עשירה מאוד, אני למדתי אותה בבית הספר. הם ויתרו עליה. הם דוחקים אותה, הם מסתירים אותה, הם מתביישים בה. הם מרגישים נחותים כשהם קוראים את שלום עליכם או את אחד העם. אני לא יודע למה.

קרן קימת לישראל

התנועה
לידידות
חברתית

בנינה

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית



אני כואב אותם כי זו תרבות מאוד יפה. כמה עסיסית התרבות היידישאית, זו אמת של אדם, לא עטיפה. אפילו השירים שהביאו מהמערב של אז, ממזרח אירופה, השירים החסידיים, כמה נשמה יש בהם כמה עומק, כמה אמת, כמה יהודי. והיום, מה יוצרים בכוון ההוא? זבל, קשקוש.